

деталі, що можуть виникнути при запитально-відповідальній формі допиту. Така вільна розповідь хоч і не розкриває повною мірою інтерес слідчого, а лише дозволяє оцінити позицію і наміри допитуваного.

Таким чином, підготовчий етап допиту підозрюваного при розслідуванні вбивств з необережності є дуже інформаційною складовою, яка сприяє всебічному та ефективному розслідуванню злочину.

Список використаних джерел:

4. Криміналістика : підруч. для студ. юрид. спец. вищ. закл. освіти / кол. авторів : [Глібко В. М., Дудніков А. Л., Журавель В. А. та ін.] ; за ред. В. Ю. Шепітька. – 2-ге вид., переробл. і допов. – К. : Концерн «Видавничий Дім «Ін Юре», 2004.

2. Карнеева Л. М. Тактические основы организации и производства допроса в стадии расследования. – Волгоград: ВСШ МВД СССР, 1976.

3. Розслідування вбивств через необережність: навч. посібник / А.В. Іваниця, М.М. Єфімов. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018.

4. Біленчук П. Д. Криміналістика : підруч. / П. Д. Біленчук, В. К. Лисиченко, Н. І. Клименко та ін. ; за ред. П. Д. Біленчука. – 2-ге вид., випр. і доп. – К. : Атіка, 2001.

5. Криміналістика: Підручник / [В.Д. Берна, В.В. Бірюков, А.Ф. Волобуєв]; за заг. ред. А.Ф. Волобуєва; МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. – Х.: ХНУВС, 2001.

Голобок Едуард Олегович,

курсант факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного університету
внутрішніх справ

Науковий керівник:

Приловський Володимир Володимирович,
старший викладач кафедри криміналістики,
судової медицини та психіатрії
Дніпропетровського державного університету
внутрішніх справ

ВЗАЄМОДІЯ СЛІДЧОГО І ОПЕРАТИВНОГО ПРАЦІВНИКА ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ

Взаємодія слідчого і органу дізнання має ґрунтуватися на суворому дотриманні та виконанні закону. При цьому варто мати на увазі не тільки відомчі норми, які регламентують взаємодію слідчого і органів дізнання органів внутрішніх справ, але і положення кримінально-процесуального закону, а також інших законів і спільних нормативних актів МВС України і Генеральної прокуратури України. Вимога дотримання законності в

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКСПЕРТНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

питаннях взаємодії не допускає відступів від даного принципу, а також виправдання яких-небудь взаємних поступок, допущених за так званою "практичною необхідністю".

Комплексне використання сил і засобів органів внутрішніх справ. Зазначений принцип обумовлений необхідністю швидкого і повного розкриття злочину, а також викриття винних у його вчиненні. Збирання первинних матеріалів у справі й активний розшук злочинця проводиться в інших умовах і вимагають інших прийомів і форм, ніж всебічне вивчення всіх обставин, від яких залежить вирішення питань про правову оцінку злочину і винність у ньому того або іншого громадянина. Перше належить до завдань дізнання, друге є завданням попереднього слідства. При цьому всі слідчі дії і оперативно-розшукові заходи, проведені в ході попереднього розслідування, повинні бути ланками одного ланцюга, що продовжують і доповнюють одна одну. Як слідчий, так і орган дізнання в будь-який момент розслідування можуть одержати або нові докази, або оперативно-розшукові дані, що мають значення для справи. Тому слідчий і орган дізнання повинні постійно обмінюватися інформацією, що до них надходить, залежно від неї вирішувати питання про доцільність використання тих або інших можливостей у конкретній ситуації.

Організуюча роль і процесуальна самостійність слідчого в прийнятті рішень, за винятком випадків, передбачених кримінально-процесуальним законодавством. Даний принцип взаємодії слідчого з органом дізнання прямо закріплений у ст. 114 КПК України, де зафіксовано, що слідчий всі рішення про напрямок розслідування, проведення слідчих дій приймає самостійно і несе повну відповідальність за їх законне і своєчасне проведення.

Слідчий, який організовує роботу із взаємодії з органом дізнання і несе за неї персональну відповідальність, однак, не може відповідати за всі дії оперативних працівників.

Вони, у свою чергу, підпорядковуються безпосередньому керівництву, якому зобов'язані звітувати про обсяг, якість і результати зробленої роботи.

В процесі розкриття і розслідування злочинів нерідко виникають серйозні труднощі, вирішити які тільки процесуальними методами неможливо. У цих випадках важливе значення мають оперативно-розшукові заходи, здійснення яких покладено на оперативні підрозділи. Разом із цим, відповідно до кримінально- процесуального закону (ст. 114 КПК України), слідчий наділений правом давати доручення оперативним підрозділам про здійснення розшукових заходів.

Дане право обумовлене, по-перше, не притаманністю слідчим підрозділам виконання оперативно-розшукової функції і, по-друге,

необхідністю використання результатів оперативно-розшукових заходів у ході розслідування.

Специфіка доручень і вказівок слідчого полягає в тому, що в них він тільки ставить конкретні завдання, вирішення яких він покладає на оперативні підрозділи. При цьому слідчий не вправі втручатися в оперативно-розшукову діяльність, здійснювану оперативними підрозділами за його дорученням. Вибір сил, засобів, тактичних прийомів і форм виконання таких доручень у всіх випадках є винятковою компетенцією підрозділу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність.

По ходу розслідування завдання та зміст взаємодії уточнюються і доповнюються, може виникнути потреба змінити коло взаємодіючих суб'єктів, залучити нові сили і засоби. Тому важливу роль відіграє спільне планування, яке полягає в тому, що спочатку слідчий аналізує наявні в справі відомості, визначає завдання, які вимагають спільної діяльності, конкретних виконавців, після цього відбувається оперативний обмін інформацією слідчого зі співробітниками оперативних служб. Далі коректується робота учасників взаємодії та їхні задачі, що зумовлено результатами виконаного об'єму роботи, зміною ситуації. Погоджений план, на основі якого будується взаємодія, повинен містити:

виклад слідчих і пошукових версій;

перелік обставин, що підлягають встановленню і з'ясуванню – по кожній з висунутих версій;

перелік необхідних дій, за допомогою яких повинні бути встановлені та досліджені ці обставини, і порядок таких дій;

виклад обставин, що підлягають встановленню оперативно-розшуковим шляхом (самі оперативно-розшукові заходи, шляхи встановлення цих обставин у плані не вказуються);

строки виконання, у тому числі проміжні: обміну інформацією, коректування плану (при необхідності);

виконавці по кожному пункту плану.

Під час розслідування нерідко необхідне сприяння органу дізнання слідчому в провадженні окремих слідчих дій, що являє собою допомога, яка надається йому працівниками цих органів у процесуальних діях, виконуваних самим слідчим. Потреба у наданні слідчому такої допомоги виникає тоді, коли одному йому фактично важко (а часом і не можливо) здійснити дані слідчі дії, а також коли у зв'язку з такою дією виникає необхідність здійснювати функції, притаманні органам дізнання.

Отже під взаємодією розуміється узгоджена діяльність слідчого, співробітника оперативного та інших органів і підрозділів, що забезпечує раціональне поєднання при розслідуванні злочинів процесуальних дій та оперативно-розшукових заходів, що здійснюються кожним з них у відповідності зі своїми функціями і в межах наданих їм за законом повноважень з використанням спеціальних знань і техніко-криміналістичних засобів.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКСПЕРТНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

Таким чином, під взаємодією можна розуміти створену на основі законодавчих актів спільну, погоджену, плановану діяльність слідчого зі співробітниками оперативних та органів і підрозділів внутрішніх справ, що базується на властивих їй принципах і знаннях можливостей один одного та здійснювану з метою успішного розслідування кримінальних правопорушень.

Список використаних джерел:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України. – К.: Центр навч. лри, 2012. – 292 с.
2. Інструкція з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні: наказ МВС України від 07.07.2017 року № 575 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://document.ua/pro-organizaciyu-vzaemodiyi-organivdosudovogo-rozsliduvannj-doc119907.html>.
3. Литвинчук О. І., Гришин Ю. О., Іваицький С. О. Кримінальний процес України: Загальна частина: Навчальний посібник / МВС України, Луган, держ. ун-т внутр. справ ім. Е.О. Дідоренка; [За заг. ред. М. Й. Курочки]. – Луганськ: РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2010. – 408 с.
4. Тертишник В. М. Кримінально-процесуальне право України: Підручник. 5-те вид., доп. і перероб. – К.: А.С.К., 2007. – 848 с.

Голобородько Вікторія Вікторівна

курсант факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування, Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Плетенець Віктор Миколайович,

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри криміналістики, судової медицини та психіатрії
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ТАКТИКИ ОГЛЯДУ МІСЦЯ ПОДІЇ В УКРАЇНІ В ПОРІВНЯННІ З США

Вітчизняна та зарубіжна криміналістика мають чимало схожих, але й відмінних рис. Певні положення проведення огляду місця події, які не